

ДИСЦИПЛІНА: МОНІТОРИНГ ТА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ
Кафедра гідротехнічного будівництва, водної
та електричної інженерії
Факультет архітектури та будівництва

Семестр – 8.

Освітній ступень – бакалавр.

Форма контролю – залік.

Викладач - к.с.-г.н., доцент Ладичук Дмитро Олександрович

Загальний опис дисципліни

Основною метою викладання дисципліни є одержання теоретичних та практичних навичок щодо моніторингу природних ресурсів та оптимізації їх використання на національному, регіональному та локальному рівнях; набуття навичок роботи з основними нормативно-правовими документами, що стосуються контролю за використанням та охороною земель, у тому числі в умовах зрощення.

Основними завданнями, що мають бути вирішені при викладанні дисципліни, є подальше поглиблення теоретичних положень у сфері вивчення земельних ресурсів, оптимізації землекористування, вивчення методів та методик прогнозування стану земельних ресурсів, збір інформації про стан земель за спеціальним переліком показників, створення банку даних, аналіз і обробка інформації, порівняння фактичних параметрів з нормативними, групування земель за категоріями (районування), розробка заходів реагування щодо встановлення екологічного стану земель.

Компетентності. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Здатність розроблювати ландшафтно-планувальні та конструктивні рішення об'єктів. Здатність розробляти інженерні та організаційні заходи щодо забезпечення доброго стану масивів поверхневих і ґрунтових вод на основі сучасних систем моніторингу. Здатність до організації та контролю раціонального використання водних ресурсів. Здатність визначати вплив природокористування на довкілля, обґрунтувати заходи з природооблаштування території (меліоративні заходи, зокрема гідротехнічні, культуртехнічні, хімічні, агротехнічні, агролісотехнічні меліорації тощо).

Програмні результати навчання. Формулювати задачі з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності. Визначати заходи з раціонального використання, охорони та відтворення водних і земельних ресурсів, поліпшення гідрологічного та екологічного стану масивів поверхневих і ґрунтових вод, природних ландшафтів. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі

професійної діяльності, відповідати за роботу, що виконується. Оцінювати екологічні наслідки техногенної діяльності з дотриманням правових та соціальних норм.

Зміст за темами:

Тема 1. Загальні поняття про моніторинг, види моніторингу.

Тема 2. Наукові основи та сучасні концепції моніторингу навколишнього природного середовища.

Тема 3. Законодавчі основи ведення державного моніторингу довкілля. Системи екологічного моніторингу (СЕМ «Україна»).

Тема 4. Зміст і структура системи моніторингу земель.

Тема 5. Моніторинг меліорованих земель (на зрошуваних та осушуваних землях).

Тема 6. Моніторинг ґрунтів.

Тема 7. Моніторинг земель кризового стану (забруднені території, ерозійно-небезпечні землі, меліоровані землі).

Тема 8. Моніторинг земель з аномальними явищами (гідрогеологічні аномалії).

Тема 9. Антропогенне забруднення ґрунтів.